

ZÁRADÉK

a VOLÁNBUSZ Zrt -vel kötött Közszolgáltatási Szerződéshez

a 2017. évi autóbusszal végzett helyközi személyszállítási közszolgáltatáshoz nyújtott költségtérítésről

amely létrejött

egyrésztől a **Magyar Állam**, mint ellátásért felelős **Megrendelő** (a továbbiakban: **Megrendelő**, képviseli: **Dr. Homolya Róbert közlekedéspolitikáért felelős államtitkár a nemzeti fejlesztési miniszter nevében eljárva**),

másrésztől a **VOLÁNBUSZ Zrt.** (képviselet: **Egész Emil vezérigazgató-helyettes és Szalavics Mariann gazdasági igazgató**) mint **Szolgáltató** (a továbbiakban: **Szolgáltató**)

között (a továbbiakban együtt: **Felek**) az alábbi feltételekkel:

I. Alapelvek

Az Európai Parlament és az Európai Tanács a 2009. december 3-án hatályba lépett, a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK rendeletében (a továbbiakban: **EK rendelet**) meghatározott elvekkel összhangban – figyelemmel az Európai Közösségek Bíróságának C-280/00 számú, az Altmark Trans GmbH ügyben 2003. július 24-én hozott ítéletében foglalt feltételekre is – az országos, regionális és elővárosi közúti közszolgáltatások biztosításáért felelős **Megrendelő** megtéríti a szolgáltatást végző közszolgáltatás teljesítésével felmerülő, bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit azzal a feltétellel, hogy a költségtérítés nem vezethet a közszolgáltatást végző társaság közszolgáltatás keretében végzett tevékenységének túlkompenzációjához.

Megrendelő, illetve **Szolgáltató** – az addigiakban felmerült, bevételekkel nem fedezett indokolt költségek megtérítése mellett – kezdeményezheti a gazdasági hátrányt okozó szolgáltatás megszüntetését. **Szolgáltató** a közszolgáltatási feladat alóli felmentését a valós veszteségeinek bemutatásával kezdeményezheti **Megrendelő**nél.

Megrendelő közszolgáltatási kötelezettséget abban az esetben tarthat fenn vagy rendelhet el, ha

- a) az adott közszolgáltatás biztosítását a lakosság érdeke megköveteli,
- b) a közszolgáltatás gazdaságos ellátása más módon nem biztosítható, és
- c) a **Szolgáltató**nak kiegyenlíti a közszolgáltatási kötelezettségből eredő bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit.

A folyósítás előfeltétele a rendszeres szolgáltatói adatszolgáltatás, illetve a szolgáltatás megfelelő minőségi és mennyiségi színvonalának biztosítása.

II. A 2017. évi autóbusszal végzett helyközi személyszállítási közszolgáltatáshoz nyújtott költségtérítés

1. A költségtérítés rendszere

1.1. A gazdasági hátránnyal érintett vonalakra a közszolgáltatási kötelezettségként előírt személyszállítási szolgáltatások ellátását Szolgáltató a 2017. évben is fenntartja.

Megrendelő a tárgyévi költségtérítés összegét a tárgyévet megelőző évi költségtérítési igények elszámolását követően a költségvetési előirányzatban rendelkezésre álló forrásoknak a tárgyévi költségtérítési szükséglet alapján történő arányosításával határozza meg.

1.2. Megrendelő az e Záradék II. 3.1. a) pontjában meghatározott későbbi elszámolási kötelezettség mellett a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 1. melléklet XVII. fejezet 21. cím, 1. alcím, 1. jogcímcsoport, 7. Autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése jogcím központi kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló, e célra meghatározott keretből a 2. pontban szereplő összegű költségtérítést nyújtja Szolgáltató részére. A költségtérítés felhasználási szabályait a nemzetgazdasági miniszter irányítása alá tartozó központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 55/2016. (XII. 21.) NGM rendelet határozza meg.

1.3. Szolgáltató a költségtérítést elfogadja, és a jelen Záradék aláírásával nyilatkozik, hogy a költségtérítés nyújtásának jelen Záradékban meghatározott feltételeit megismerte és elfogadja.

2. A költségtérítés összege

A 2017. évben a helyközi, autóbusszal végzett közlekedési közszolgáltatások bevétellel nem fedezett indokolt költségeinek térítésére nyújtott költségtérítés részösszegének folyósítása az alábbiak szerint esedékes:

I. részösszeg: 4 622,866 millió Ft, azaz négy milliárd hatszázhuszonkettőmilliónyolcszázhatvanhatezer Forint.

A költségtérítés összegét jelen Záradék alapján a NAV folyósítja. A költségtérítés összege általános forgalmi adót nem tartalmaz.

3. A költségtérítés általános feltételei

A 2. pontban meghatározott, gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben megállapított veszteségtérítés költségtérítés formában, a Közszolgáltatási Szerződésben meghatározott, autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi közlekedési közszolgáltatási tevékenység bevételekkel nem fedezett indokolt költségei alapján kerül meghatározásra.

A költségtérítés a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény, valamint az EK rendelet vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel kizárólag a

Szolgáltató helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységének bevétellel nem fedezett indokolt költségei ellentételezésére fordítható.

Amennyiben a Szolgáltató egyéb közszolgáltatási tevékenységet vagy egyéb tevékenységet végez, akkor a keresztfinanszírozás általános tilalma mellett a helyközi közlekedés költségtérítése tekintetében a finanszírozási, pénzügyi és likviditási célú keresztfinanszírozás is tiltott.

A bevétellel nem fedezett indokolt költség meghatározása az 5. pontban meghatározott szabályok alapján történik.

A túlkompensáció kizárásának biztosításához, a költségek tekintetében szükséges figyelembe venni valamennyi, a helyközi menetrend szerinti személyszállítási közszolgáltatással kapcsolatban felmerült szükséges és indokolt költséget, valamint a közszolgáltatással kapcsolatban a tárgyévben realizált valamennyi menetdíjbevételt, továbbá az állami vagy egyéb forrásból működési célra juttatott támogatást, kompenzációt.

3.1. Figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra, a költségtérítés összege nem haladhatja meg Szolgáltató autóbusszal végzett helyközi menetrend szerinti személyszállítási tevékenységével összefüggésben felmerülő bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit. Ennek érdekében:

a) Szolgáltató a folyósított költségtérítési összeggel a tárgyévet követő évben elszámol. Megrendelő a Szolgáltató által a tárgyévet követő évben benyújtott, a tárgyévre vonatkozó elszámolását – figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra, illetve a társasággal kötött Közszolgáltatási Szerződésben foglaltakra – megvizsgálja, és ennek keretében értékeli, hogy

a.1.) Szolgáltató által megjelölt költségek kizárólag a Közszolgáltatási Szerződéssel érintett helyközi menetrend szerinti személyszállítási közszolgáltatások teljesítése keretében merültek-e fel, illetve azok mértékükben és felhasználásukban szükségesek voltak-e a Közszolgáltatási Szerződésben rögzített közszolgáltatási tevékenység elvégzéséhez;

a.2.) Szolgáltató megtett-e minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a Közszolgáltatási Szerződésben rögzített közszolgáltatási tevékenységgel összefüggésben keletkező bevételeket realizálja;

a.3.) Szolgáltató a közszolgáltatási tevékenység végzését érintő működése során megtette-e mindazon intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységet alacsonyabb költségszinten, illetve azonos költségszint mellett magasabb színvonalon végezze.

b) Megrendelő az a) pontban meghatározott vizsgálat lefolytatása érdekében a Közszolgáltatási Szerződésben és mellékleteiben meghatározott adatszolgáltatáson túl további – a gazdasági hátránnyal végezhető tevékenységgel felmerült kompenzációs igények megállapításával kapcsolatos vizsgálat eredményességéhez szükséges – adatok szolgáltatására, nyilatkozatok tételére, illetve további egyeztetések lefolytatására hívhatja fel a Szolgáltatót.

3.2. A költségtérítés működési támogatás, amelyet Szolgáltató „Egyéb bevételként” könyvel el.

A jelen Záradék keretében biztosított költségtérítés a 3.1. pontban meghatározott vizsgálat eredményeként megállapított, a Közszolgáltatási Szerződésben meghatározott, autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi közlekedési közszolgáltatási tevékenység bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek ellentételezésébe beleszámít.

4. A szolgáltatási szintek és minőségi követelmények meghatározása

A 2017. évre a közszolgáltatási szerződés 12. és 13. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján kalkulált „Összesített minőségi szint” mutató az alábbiak szerint került megállapításra azzal, hogy az egyaránt tükrözze a Szolgáltató bázisévi teljesítményhez viszonyított minőségfejlesztési lehetőségeit és az utasok szolgáltatásminőséggel szembeni jogos elvárásait.

Az „Összesített minőségi szint” mutató Megrendelő által előírt célértéke a 2017. naptári évben legalább 70,9%.

A szolgáltatási minőség megfelelését a Megrendelő a Közszolgáltatási Szerződés „A Szolgáltató teljesítésének minőségi követelményei és azok elmulasztásának következményei” megnevezésű 13. sz. mellékletében rögzített, ún. bonus/malus rendszer szabályai szerint jutalmazza vagy szankcionálja.

5. A költségtérítés mértéke

5.1. Indokolt költségek meghatározása

A gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben Szolgáltatónál felmerült indokolt költségek az alábbiak szerint kerülnek megállapításra:

A költségtérítés mértékének meghatározásánál a Közszolgáltatási Szerződés melléklete szerinti az „értékesítéshez kapcsolódó költségek” költségcsoport a forgalmi általános költségek közül az utastájékoztató, értékesítés, elszámoltatás, forgalomellenőrzés költségtételeit foglalja magában, a „tevékenység ellátásához kapcsolódó közvetett költségek” költségcsoport a forgalmi általános költségeknek az értékesítéshez kapcsolódó költségtételeken kívüli részét, valamint a műszaki általános költségeket tartalmazza.

Amennyiben a Szolgáltató korábbi év(ek)ben felmerült költségcsoportonkénti költségszintjében az általános gazdasági folyamatoktól eltérő, jelentős növekmény következik be az egyes költségcsoportok és az indokolt összköltség vonatkozásában, Szolgáltató az eltérés okát és mértékét számszerűen és szövegesen indokolni köteles azok indokolt költségként történő elfogadtatása érdekében a Megrendelő részére benyújtandó valamennyi adatszolgáltatás során.

Az átlagot meghaladó költségnövekedés indokolt költségként történő befogadásáról a Szolgáltató által benyújtott, szöveges és számszerű indokolás alapján Megrendelő dönt.

Amennyiben Magyarország Kormánya a legalább többségi állami tulajdonban lévő szolgáltató társaságok számára az 5.2. pontban meghatározottakon túl a bértömeg-gazdálkodással, a beruházásokkal vagy anyagjellegű beszerzésekkel kapcsolatban kötelező tartalmú rendelkezést ad ki, továbbá a személyszállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközök, különösen az utastájékoztatási rendszer, az elektronikus jegy- és bérletrendszer, a jegyértékesítő és jegyellenőrző rendszerek, valamint a járművek és infrastruktúra elemek üzemeltetésére, fejlesztésére és fejlesztésnek nem minősülő beruházásaira egységes fejlesztési koncepciót állapít meg, akkor e szabályokat a közszolgáltatásokkal összefüggésben felmerült indokolt költségek számítása során is figyelembe kell venni.

Ha a Szolgáltató e rendelkezésektől vagy koncepciótól eltérő módon valósít meg fejlesztést, vagy fejlesztésnek nem minősülő beruházást, az ebből fakadó többletköltséget a megrendelt közlekedési szolgáltatás ellentételezésénél a Megrendelő nem fogadhatja be és nem ellentételezheti.

5.2. Közvetlen költségek indokolt költségként történő befogadására vonatkozó szabályok

- **Munkabérek:** csökkenés vagy stagnálás esetén Szolgáltató által bejelentett tény adatok alapján. Növekedés esetén a Szolgáltató által bejelentett az éves bértömeg-növekedésre vonatkozó tulajdonosi iránymutatásnak megfelelő tény adatok alapján fogadhatóak be indokolt költségként, amely nem haladhatja meg a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácson született bértömegállapodás alsó értékét.
- **A 2017. évi átlagos állományi létszám:** legfeljebb a 2016. évi bázis szinten kerül elfogadásra, ettől csak külön írásos indoklással történt alátámasztás elfogadása esetben van mód eltérni.
- **A szolgáltatás teljesítése során felhasznált üzemanyagköltség:** legfeljebb a külön jogszabályban meghatározott üzemanyag-norma mértékével számolt tényleges felhasználás mértékéig tekinthető indokoltnak.
- **Az üzemeltetés egyéb anyagköltsége, az üzemeltetés egyéb közvetlen költsége és a karbantartás költsége:** Megrendelővel közszolgáltatási szerződésen keresztül jogviszonyban álló, helyközi autóbuszos szolgáltatást nyújtó társaságoktól beérkezett adatokból meghatározott, indokoltnak tekintett alágazat referencia (átlag)értékek számíthatók ki, amelyek segítségével szolgáltatóként megadható a költségtérítési szükséglet.
- **Infrastruktúra használat költsége:** legfeljebb az inflációval azonos mértékű (előzetes inflációs becslés: 1%) növekedése fogadható be indokolt költségként. Megrendelővel közszolgáltatási szerződésen keresztül jogviszonyban álló, helyközi autóbuszos szolgáltatást nyújtó társaságoktól beérkezett 2017. évi adatokból meghatározott, indokoltnak tekintett alágazat referencia (átlag)értékek számíthatók ki, amelyek segítségével szolgáltatóként megadható a költségtérítési szükséglet.
- **Eszközpótlás/finanszírozás költsége:** Szolgáltató által bejelentett tény szinten kerül befogadásra, azzal, hogy a tárgyévvel megelőző évi eszközpótlás/finanszírozási költséget 5 %-kal meghaladó növekmény feletti

rész abban az esetben fogadható el indokolt költségként, ha azt Szolgáltató Megrendelővel előzetesen egyeztette, és azt Megrendelő jóváhagyta. Járműbeszerzés indokolt költségként történő befogadásával kapcsolatban a Közzolgáltatási Szerződés IV. Működési feltételek című fejezetének 3.2. Járművek című pontja egyeztetési kötelezettséget ír elő Szolgáltatónak.

- **Alvállalkozásba kiadott személyszállítási tevékenység költsége:** alvállalkozói költségként az alvállalkozó részére biztosított menetrendi kilométer arányos szolgáltatási díj fogadható be indokolt költségként, amely nem haladja meg a Szolgáltatónak az alvállalkozóra telepített feladatoknak megfelelő, a Közzolgáltatási Szerződés helyközi autóbuszal végzett közszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban felmerült, bevételekkel nem fedezett indokolt költségek megtérítése során alkalmazandó eljárásról szóló mellékletében megjelölt költségstruktúra szerinti, az alvállalkozói tevékenység megkezdésének évére vonatkozó menetrendi kilométer arányos saját költségszintjét, amely abban az esetben merülne fel, ha a tevékenységet azonos feltételek mellett Szolgáltató maga végezné.

Értékesítéshez kapcsolódó költségek: Szolgáltató által bejelentett tényadatok alapján.

5.3 Közvetett és az általános költségek indokolt költségként történő befogadására vonatkozó szabályok

A közvetett és az általános költségek iparági átlag alapján, de legfeljebb a Szolgáltató által bejelentett (tény) szinten fogadhatóak el.

Megrendelővel közszolgáltatási szerződésen keresztül jogviszonyban álló, helyközi autóbuszos szolgáltatást nyújtó társaságoktól beérkezett adatokból meghatározott, indokoltnak tekintett alágazat referencia (átlag)értékek számíthatók ki, amelyek segítségével szolgáltatónként megadható a költségtérítési szükséglet.

5.4. A nyereség meghatározása

Az elfogadott költségszintek figyelembe vételével Ft/hasznoskm fajlagos adatok iparági adatai alapján

- az iparági átlag felett teljesítő szolgáltatóknak 1 %,
- az iparági átlag alatt teljesítő szolgáltatóknak az átlag alattitól a legjobbig arányosan számított, 1-5%-ig terjedő a közlekedési bevétel alapján számított nyereséget térítünk meg.

A 2. pontban meghatározott költségtérítés összege nyereségelőleget nem tartalmaz.

A nyereség meghatározásakor figyelembe vételre kerül, hogy a közszolgáltatási szerződés 12. sz. és 13. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján kalkulált, 4. pontban foglalt „Összesített minőségi szint” célértékénél elért magasabb tény érték esetén a Szolgáltató a Közzolgáltatási Szerződés 13. sz. mellékletében foglaltak szerint bonus-ra jogosult, az” Összesített minőségi szint” célértékénél elért alacsonyabb tény érték esetén a Szolgáltatóra malus kerül kivetésre.

Az „Összesített minőségszint”-hez kapcsolódó bonus-malus ágon elérhető bonus mértéke az éves közlekedési bevétel százalékában kifejezve legfeljebb 1%; a kivethető malus mértéke az éves közlekedési bevétel százalékában kifejezve legfeljebb 0,8%.

A közvetlen minőségjavításhoz és a megrendelői-szolgáltatói ügymenethez kapcsolódó bonus/malus ágakhoz köthető szolgáltatási elégtelenségek esetén kivethető malus mértéke összesen az éves közlekedési bevétel százalékában kifejezve bonus/malus áganként legfeljebb 0,1 %.

Az adott évben kiosztandó bonus/malus mértéke az éves bonus-malus kalkuláció elvégzése után, az éves elszámolás során kerül kifizetésre vagy levonásra. Bonus esetében a kalkulált összeg a Miniszter által a Szolgáltató számára fizetendő (a Szolgáltató részére megállapított nyereséggel együtt értett) ellentételezés összegéhez hozzáadandó, míg malus esetében a kalkulált összeg a Miniszter által a Szolgáltató számára fizetendő (a Szolgáltató részére megállapított nyereséggel együtt értett) ellentételezés összegéből levonandó.

A nyereség összegét úgy kell meghatározni, hogy a kompenzáció figyelembe vételével a Szolgáltatónak a helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységre a költségek megoszlása alapján vetített tökemegtérülése (adózás előtti eredmény helyközi közlekedési közszolgáltatásokra a költségek alapján vetített része $\times 100$ / saját tőke a helyközi közszolgáltatásokra a költségek alapján vetített része) nem haladhatja meg a 10%-ot.

6. A támogatás visszatérítésének szabályai

- 6.1. Amennyiben Szolgáltató a jelen Záradékbán meghatározott költségtérítést a vonatkozó jogszabályokban, a Közszolgáltatási Szerződésben, valamint az e Záradékbán meghatározottaktól eltérően használja fel, az a költségtérítés NAV részére történő – az eltérő felhasználásról való megrendelői felhívástól számított 20 napon belüli – visszatérítési kötelezettségét vonja maga után.
- 6.2. Amennyiben a Szolgáltató a 3.1. pontban meghatározott további vizsgálathoz szükséges, együttműködési, adatközlési, illetve egyeztetési kötelezettségét megszegi, és ezzel a 3.1. a) pontban meghatározott feltételek meglétének megállapítását megakadályozza, az a költségtérítésnek a megrendelői felhívástól számított 20 napon belüli visszatérítési kötelezettségét vonja maga után.
- 6.3. Amennyiben a Záradék keretében biztosított támogatási összeg meghaladja a 3.1. pontban meghatározott vizsgálatokat követően megállapított, a helyközi közszolgáltatási tevékenységgel felmerült, bevétellel nem fedezett indokolt költségeket, a tárgyévet követő évben a Megrendelő az e költségeket meghaladó költségtérítési összeggel csökkentve határozza meg a Szolgáltató részére nyújtandó költségtérítési összeget. Amennyiben a Szolgáltató a tárgyévet követő évben nem részesül költségtérítésben, a költségtérítéskülönbözetet a Szolgáltató a döntésről szóló értesítés kézhezvételét követő 20 napon belül a NAV részére visszatéríti.

III. Egyéb rendelkezések

1. Jelen Záradék a Szolgáltató és a Megrendelő között kötött helyközi közlekedési Közszolgáltatási Szerződés elválaszthatatlan részét képezi.
2. A Záradék akkor lép hatályba, ha azt Felek aláírásukkal ellátták.
3. Felek a Polgári Törvénykönyvről, az államháztartásról, valamint az adózás rendjéről szóló törvények mindenkor hatályos rendelkezéseit irányadónak tekintik, továbbá tudomásul veszik és elfogadják a költségvetési pénzeszközök felhasználásával kapcsolatban a NAV, az Állami Számvevőszék, illetve a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrzési jogosultságát, valamint azt, hogy a Záradék lényeges tartalmáról a tájékoztatás üzleti titok címén nem tagadható meg.
4. Felek vállalják, hogy a Záradékkal kapcsolatos esetleges felmerülő vitáikat elsődlegesen egyeztetéssel, tárgyalásos úton rendezik. Ennek eredménytelensége esetére, a jogvita eldöntésére kikötik a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetőleg – pertárgyértéktől függően – a Fővárosi Törvényszék illetékességét.

Budapest, 2017.augusztus 14.

Dr. Homolya Róbert
közlekedéspolitikáért felelős
államtitkár
a nemzeti fejlesztési miniszter
névében eljárva

Egész Emil
vezérigazgató-helyettes

Nyilv. sz.: 3890.
VOLÁNBUSZ Zrt.
1091 Budapest, Üllői út 131.

Szalavics Mariann
gazdasági igazgató

Banai Péter Benő
államháztartásért felelős államtitkár
a nemzetgazdasági miniszter
névében eljárva

2017 AUG 16.